

Valentine Kalan
654 W. 161 St.
New York, N.Y. 10032
8-13-4

NO. 109

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYServing Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, WinnipegSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY MORNING, JUNE 27, 1974

LETO LXXXVI — VOL. LXXXVI

Egiptski list svari pred jedrsko vojno

Ko palestinski Arabci nadaljujejo s svojimi nasilji v Izraelu in ta na to odgovarja z napadi na njihova taborišča v Libanonu, je možno, da to sproži novo vojno. Egiptski list svari, da utegne biti ta — jedrska.

KAIRO, Egipt. — Izrael je pretekli teden z letalskimi napadi odgovarjal na napad arabskih gverilcev na naselje v Izraelu, pri katerem so bile ubite tri Izraelke in vsi gverilski napadalc. V ponedeljek so gverilci odgovorili na izraelske napade na Libanon z novim terističnim napadom na izraelsko naselje, pri čemer so bili mrtvi poleg vseh napadalcev 4 Izraelci, med njimi dva otroka.

Ti napadi in odgovori na nje po načelu zob za zob lahko vsak čas sprožijo novo vojno, ko arabske države javno govorijo, da ne bodo dopustile izraelskega nasilja nekaznovanega, nič pa ne store, da bi ustavile nasilja in napade palestinskih gverilcev.

Ameriški državni tajnik Kissinger se je prizadeval in uspel končati bojevanje na egiptski in sirjski fronti, toda dokler ne bodo ustavili svojih napadov palestinski Arabci, mir ni gotov in ne trden. Tega se zavedajo v Egiptu prav dobro. Znani list Al Ahram je zapisal, da bo nova vojna verjetno jedrska, ker da ima Izrael malo zalogo taktičnih jedrskih bomb, ki jih bo brez dvoma uporabil, če se bo pokazala potreba po tem. Seveda bo to nujno razširilo to vojno v jedrsko tudi z druge strani in s tem spravilo v nevarnost ves svet.

Tukajšnji list Al Akhbar je ob pisanju o izraelskih jedrskih bombah zapisal, da imajo Arabci denar in znanstvena sredstva za izdelavo jedrskih bomb, če bi se pokazalo, da so te potrebne. Al Ahram izjavlja, da bodo "Izraelci odgovorni za jedrski spopad, če zavrejo sedanjo resnično priložnost za pravi mir na tem področju".

Mednarodna kitska komisija le delno uspela

LONDON, Vel. Brit. — Mednarodna kitska komisija, v kateri je zastopanih 15 držav, ki so se in se še bavijo z lovom na kite, je tu s 13:2 glasovom odobrila ukrepe, ki naj bi zaščitili vrste kitov, katere so v nevarnosti izumrtja.

Proti temu sta glasovali Sovjetska zveza in Japonska, ki edini še na veliko kite lovita. Če se ti dve odobreni ukrepov ne bosta držali, ne bodo imeli ti nobenega uspeha.

ZDA so že ponovno v zadnjih letih predložile, naj bi lov na kite popolnoma ustavili za dobo 10 let, čemur pa se tako ZSSR kot Japonska upirata. Na Japonskem je časopisje celo začelo trdit, da ZDA vztrajajo na tej zahtevi zato, da bo morala Japonska kupiti v ZDA več hrane.

Vremenski prerok

Večina sončno in toplo, najvišja temperatura 72 F (22 C).

NOVI GROBOVI

John Kovacic
V Euclid General bolnišnici je umrl 85 let stari John Kovacic z 18100 South Waterloo Road, rojen v Smrtju pri Ilirski Bistrici, od koder je prišel v ZDA leta 1924 in bil skozi 27 let do svoje upokojitve leta 1957 zaposlen pri New York Central RR., mož Antonie, roj. Vicic, oče Antonie Mezgec in Jennie, stari oče Franka J., prastari oče Michaela J., brat Jennie Kaluza, Antonie Vrh, Josephine Kovacic in Helen Barbo (Jug.). Pokojnik je bil član SNPJ št. 53 in Kluba slovenskih upokojencev za Waterloo Road področje. Pogreb bo v soboto ob 8.15 iz Železovega pogrebnega zavoda na E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9., nato na pokopališče Vernih duš.

William J. O'Brien
Na svojem domu na 2160 E. 290 je umrl 85 let stari William (Darby) J. O'Brien, mož Dorothy M. roj. Kauek, brat May McGinty, pok. Paula, Gertrude in pok. Helen Cororan. Pokojnik je bil rojen v Clevelandu in je delal kot pleskar do svoje upokojitve. Bil je član American Legion Excelsior Post No. 628. Pogreb bo v soboto ob 8.45 iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda, v cerkev Matere Božje Karmelske (Wickliffe) ob 9.30, nato na Kalvarijo. Truplo pokojnika bo položeno na mrtvaški oder nocoj ob sedmih.

Indija zanika vesti o pripravah vodikovega razstreliva

NEW DELHI, Ind. — Indijska atomska komisija je v torko uradno zanikala poročilo United News of India, da pripravljajo vodikovo razstrelivo in da bo to v bližnji bodočnosti preskusila.

Nixon ima v načrtu še nova potovanja na tuje
WASHINGTON, D.C. — Glasovi iz Bele hiše pravijo, da ima predsednik Nixon v načrtu še potovanje po zahodni Evropi, na Japonsko, v Latinsko Ameriko in v črnski del Afrike.

Po vsem sodeč vseh teh potovanj ne bo mogoče izvesti letos, nekaj jih bo ostalo še za prihodnje leto, če bo seveda tedaj še priložnost in zanimanje za nje.

Potres v Sloveniji povzročil hud strah

Središče potresa je bilo pri Grobelnem, najhujše pa je bilo prizadeto Obstoletje, posebno šmarje.

CELJE, SRS. — Zadnji teden v četrtek ob 6.08 zvečer je potres močno pretresel zgradbe tod in dalje proti vzhodu med Šmarjem in Šentjurjem, kjer je bilo v okolici Grobelnega potresno središče (epicenter). Potres je bil jačine 7 na Mercallijevi lestevici pri Grobelnem, kjer je uničil železniško postajo, medtem ko v Celju jačina ni presegla 6 stopinj, v Mariboru 4 in v Ljubljani 3. Znani potres, ki je uničil pred leti Skopje v Makedoniji, je bil jačine 9 na Mercallijevi lestevici.

Na celjskem področju je potres podrl nekaj dimnikov in zrahljal zlasti starejše stavbe, kjer so se v stenah pokazale razpoke in je odpadel omet. Hujše je bilo v Obsotelju, zlasti v Šmarju, kjer je bila osnovna šola tako poškodovana, da so morali naslednji dan poslati otroke domov in so nato ta teden pouk zaključili in razdelili spričevala. Stavbo bo treba temeljito popraviti, predno bo zopet varna za uporabo.

Poškodovanih je bilo tudi več drugih zgradb in preplašeni ljudje so na potresnem področju ponekod spali pod šotori. Hujše sta bili poškodovani osnovni šoli v Loki pri Zusmu in v Ponikvi, na območju Zibike pa je bilo porušeni in poškodovanih več hiš.

Materialna škoda je velika, k sreči pa ni bilo nobenih človeških žrtv. Po sodbi vodnika potresne opazovalnice na Golovcu pri Ljubljani se je zemlja umirila in ni pričakovati novih, močnejših potresnih sunkov. Zanimivo je, da so bili močnejši potresni sunki v nekako istem času na področju Zenice v Bosni in v južnem delu Makedonije na območju Strumice, Valandova in Gevgelije.

vanj ne bo mogoče izvesti letos, nekaj jih bo ostalo še za prihodnje leto, če bo seveda tedaj še priložnost in zanimanje za nje.

EDVARD KARDELJ SE KLANJA — HABSBURŽANOM

dati. Mimo vseh velikih dogodkov preteklosti ali pridobitev gredo z molkom ali potvarjanjem.

Prav presenetilo nas je, ko smo brali, da je bila v ponedeljek, 3. junija, v Ljubljani proslava 100-letnice združništva in da so delegati drugega rednega običnega zbora Zdržne zveze na seji 3. junija podelili Edvardu Kardelju posebno združnično priznanje ob 100-letnici slovenskega združništva. Ob tej priliki je bil Kardelj, ki je "Zveza za hranilnic" prenehala, postala nova centrala kmetijskih združenj, ki se je razvijalo po stotletja.

Pri tej čudoviti proslavi ob 100-letnici slovenskega združništva seveda ni nihče omenil, da je samo Zdržna zveza imela 1915 že 590, združničnih članov. Kljub prvi svetovni vojni je imela Zdržna zveza leta 1918 že 730 združničnih članov, za Kardelja in komuniste to nič ne pomeni, da so koncem leta 1937 vse združne centrale v Sloveniji povezovala 1677 združenj, med katerimi so samo kreditne zadruge, katerih je bilo 498, imele 155,977 članov. Ostale zadruge so bile nabavne in

Nixon bo sprejel odločitev Vrhovnega sodišča?

SAN DIEGO, Kalif. — Bivši pravosodni tajnik Elliot L. Richardson je tu na narodni konferenci županov velikih mest ZDA dejal, da bo predsednik Nixon sprejel odločitev Vrhovnega zveznega sodišča in jo izpolnil.

Med tem je Vrhovno sodišče na prošnjo predsednika Nixona odločilo odločitev o tem, ali naj sodniki pregledajo zapiske velike zvezne porote v Washingtonu o zadevi Watergate ali ne ter odločijo na tej osnovi o upravičenosti porote imenovati predsednika ZDA za "sozarotnika".

Solženicin smatra Nixona za prešibkega

Nikdar prej ni bil predsednik ZDA v tako šibkem položaju.

NEW YORK, N.Y. — Izgnani ruski pisatelj Aleksander Solženicin je dejal W. Cronkitu od CBS televizijske mreže v razgovoru, snemanem v Zuerichu v Švici pred nekaj dnevi, da je predsednik Nixon zdaj prešibek, da bi mogel od sovjetskih vodnikov zahtevati izpolnjevanje dogovorov.

"Nikdar prej ni bil predsednik ZDA v tako šibkem položaju, kot je sedaj," je dejal svetovno znani ruski pisatelj, "zato ne more diktirati Sovjetski zvezi." Dodal je, da sedanjih dogovorov ne izvajajo, ker Nixon nima moči, da bi njihovo izvajanje zahteval in izsilil.

Solženicin je opozoril na kršenje dogovora o Zahodnem Berlinu, na kršenje dogovora o strateškem jedrskem orožju. Po njegovem pomirjevanje Sovjetske zveze ne izboljšuje položaja življenja v njej. Nixonovo govorjenje o dobrih izgleh za svetovni mir je Solženicinu popolnoma nerazumljivo. Položaj na Srednjem vzhodu se je sicer res nekaj umiril, toda vojna v Indokini se nadaljuje in bo znova zagorela z vso silo.

ZDA IN ZAVEZNIKI NATO SPORAZUMNI O POSVETIH

Včeraj je predsednik ZDA Nixon skupno z vodniki ostalih NATO držav v Bruxellesu podpisal izjavo o ciljih in nalogah NATO za naslednjega četrto stoletja. V Izjavi so si zavezniki obljubili tesno sodelovanje in posvetovanje o vseh važnih vprašanjih.

BRUXELLES, Belg. — Predsednik ZDA Richard Nixon je včeraj z drugimi vodniki NATO podpisal novo izjavo o ciljih in nalogah NATO skozi prihodnja desetletja. S tem podpisom je bil končan spor med ZDA in zavezniki v Evropi, ki se je začel lani, ko je ameriški državni tajnik H. Kissinger oznanil "leto Evrope". Spor je bil posebno zaostren v času oktobrskih vojne na Srednjem vzhodu in arabskega zadrževanja pošiljanja olja v Evropo. V tedanji stiski se je vsak reševal in boril, kot je mislil, da je zanj najboljši. Posebno odločni v tem pogledu so bili Francozi. Položaj se je zategnil v taki meri, da je bilo komaj še mogoče govoriti o kakem zavezništvu pri vsakdanjih političnih in gospodarskih odločitvah.

V Parizu so v onih mesecih vstrajali na stališču, da imajo pravico hoditi v vseh vprašanjih, ki niso neposredno povezana z obrambo in določena v pogodbi NATO, neodvisno svoje lastno pot. Tako so se trudili za boljše odnose z Arabci in skušali na svojo roko skleniti z njimi čim več dvostranskih pogodb o prodaji svojih izdelkov v zameno za dobavo olja. Pri tem stališču so vstrajali celo tedaj, ko so se vsi ostali zavezniki v Evropi odločili za skupni nastop v tem vprašanju z ZDA.

Sprememba v vodstvu Francije po smrti predsednika G. Pompidouja je v tem pogledu položaj olajšala in v Ottavi je bil pretekli teden dosežen med zunanjimi ministri držav NATO sporazum o novi izjavi, ki so ga vodniki teh držav včeraj podpisali.

Izjava ne obvezuje pravno nikogar za "tesne posvete" o vseh važnih vprašanjih, ki zade-

vajo Zvezo, izraža pa željo in potrebo po takih posvetovanjih. Vodniki vseh članic so izjavili, da se bodo tega držali. Sklenjeno je bilo, da naj bo posvetovanje raztegnjeno tudi na področja, ki niso neposredno krita z obveznostmi NATO. Med ta spada Srednje vzhod.

Nixon v Moskvi
Po podpisu izjave NATO, razgovorih z zavezniškimi vodniki in posebej z belgijskim kraljem Badouinom je predsednik ZDA Nixon včeraj odletel v Sovjetsko zvezo, kjer so ga sprejeli z vsemi častmi, ki gredo državnim poglavarjem. V avtosprevidu so ga z letališča peljali v Kremelj, kjer bo s svojo soprogo Pat ostal tekom svojega bivanja v Sovjetski zvezi v Moskvi.

Za konec tedna bo Nixon odletel na kratak odmor v letovišče ob Črnem morju tik ob zloglasni Jalti — v to samo ne mara zaradi njenega slabega pretekle glasu —, nato pa se bo vrnil v Moskvo preko Monska, glavnega mesta Bele Rusije.

V celoti bo predsednik ZDA ostal v Sovjetski zvezi en teden. Od Nixonovega obiska in razgovorov v Moskvi ne pričakujejo nikakršnih posebnih novih sporazumov in dogovorov. Kar bo že sklenjeno in podpisano, bo imelo bolj videz kot pa resnični pomen. Razgovori sami naj bi svetu potrdili, da detente ni propadla kljub vsem težavam in napetostim zadnjega leta.

Al Fatah sprejela odgovornost za napad

Vključitev zmernejših Arabcev v nasilja v Izraelu naj bi bil pritisk na Nixona in Brežnjeva za priznanje pravic palestinskih Arabcev.

KAIRO, Egipt. — Al Fatah je največja gverilska organizacija palestinskih Arabcev. Na njenem čelu je Yasir Arafat, ki je istočasno tudi vodnik Palestinske osvobodilne organizacije. On je doslej vsaj v javnosti kazal neko umirjenost in se odrekal vsakemu nasilju. Zato je izjava Al Fatah, da je ona odgovorna za gverilski napad v Nahariji v ponedeljek zvečer, vzbudila presenečenje.

Izjava naj bi dokazovala, da so se tudi zmernejši palestinski Arabci odločili za nasilje kot sredstvo za doseg svojih ciljev. Za enkrat je to priznanje njihovih "suverenih" pravic do neodvisne države v Palestini. Sovjetija je te pravice priznala, ZDA jih odklanjajo, ker sta proti njihovem priznanju njihova zavezništva Izrael in Jordanija.

Napad na Naharijo naj bi pomenil velik pritisk na Nixona in Brežnjeva tekom njunih razgovorov ta in prihodnji teden. Pokazal naj bi, da ne moreta računati na uspeh naporov za pomiritev Srednjega vzhoda kljub dosedanjim uspehom, če ne bodo palestinski Arabci dobili, kar zahtevajo.

Lov vir hrane
Lov daje letno v ZDA do 250 milijonov funtov užitnega mesa.

Iz Clevelanda in okolice

Sinko—

V torek, 25. junija, se je rodil g. Garyju in ge. Mariji Hull iz Lakewooda sinko, ki bo delal družino 3 leta stari sestrici. S tem je postala ga. Francka Cernar z E. 63 St. desetič stara mama. Cestitamo!

CTS bo kupil nove avtobuse—

Upravni odbor CTS je včeraj sklenil sprejeti darilo zvezne vlade 7 milijonov dolarjev, katerim bo dodal 1.34 milijona svojih sredstev in \$428,000 državnih ter s tem denarjem kupil 160 novih avtobusov, opremljenih s klimatskimi napravami in tudi sicer najmodernejše urejenimi.

Sodelovala z vlomilci—

Pred sodiščem sta policijski narednik Dennis N. Kehn, 38 let, in poročnik Peter M. Mihač, 50 let, obtožena sodelovanja pri vlomih in krajah tekom let 1971 in 1972.

Dve veliki reki

Kitajska ima dve med velikimi rekami sveta — Rumeno reko ali Hwang Ho in Modro reko ali Jangtze-kiang. Zadnja je ena izmed najdaljših na svetu.

Zadnje vesti

BRUXELLES, Belg. — Tiskovni tajnik R. Ziegler je dejal včeraj, da ima Nixon še vedno odprto levo nogo zaradi "phlebitis", da pa ga ta ne boli več. Težava na nogi se je pojavila še, ko je bil predsednik ZDA na Srednjem vzhodu.

RIM, It. — Poljedelski delavci vse Italije so se zbrali včeraj v Rimu, da z enodnevnim štrajkom poudarijo svoje zahteve po izboljšanju položaja. WASHINGTON, D.C. — Pravosodni odbor je odločil včeraj pozvati pred sebe le 5 oseb za pričanje v zvezi s preiskavo o impeachmentu Nixona. Republikanci so predložili 10 prič, pa so demokrati končno prevladali s svojim predlogom.

WASHINGTON, D.C. — Včeraj se je tu pred zveznim sodnikom začela sodna razprava v zvezi z vlomom "plumbers" skupine v urad psihiatra, ki je zdravil dr. D. Ellsberga.

PITTSBURG, Pa. — U.S. Steel Corp. je včeraj objavila povišanje cen svojih izdelkov za povprečno 15%. Isto je preje storila že Bethlehem Steel Corp.

BEograd, SFRJ. — Sodišče je obsodilo tu v torko Vladimirja Palančanina, študenta na tukajšnji univerzi, na 10 mesecev zapora "zaradi sovražne propagande", ki je bila v tem, da je prečital na zborovanju študentov resolucijo, sprejeto od slušateljev filozofskih fakultet v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu.

WASHINGTON, D.C. — Vlada ZDA je pozvala iz Kartuma v Sudan domov poslanika ZDA v znak protesta proti izpuščenju 8 arabskih teroristov, ki so lani v marcu umorili dva ameriška in enega belgijskega diplomata. Sodišče je vse sicer obsodilo na dosmrtno ječo, ki pa jo je predsednik Sudana spremenil v 7 let zapora, pa nato obsojene izročil Palestinskemu Arabcem v "odslužitev kazni". Se isti dan so bili obsojenci prepeljeni v Kairo v Egiptu in po vsem sodeč izpuščeni "kot borci za arabsko stvar".

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., and Holidays, 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

- Združene države:
- \$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
- Kanado in dežele izven Združenih držav:
- \$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece
- Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

- United States
- \$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
- Canada and Foreign Countries:
- \$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months
- Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 109 Thursday, June 27, 1974

Slogaštvo se ni obneslo

Pred dobrimi sto leti, ko je v Avstrijskem cesarstvu po nekaj letih svobode znova zavladala bolj trda pest, so vodniki slovenske politike, ki so bili razdeljeni v "Staro" in "Mladoslavence" in se v dobi taborov ponovno ostro spopadali, prišli do zaključka, da to ni le nepotrebno, ampak da je tudi škodljivo slovenski narodni stvari.

"Staroslavenci" so bili bolj konservativnih nazorov, vdani cerkvi in veri, rešitev slovenskih zahtev so pričakovali od "dobrega cesarja", ki "kot oče skrbi za svoje narode". "Mladoslavenci" so pod vplivom liberalizma, ki je že močno dvigal glavo med Nemci, ubirali od cerkve in vere bolj neodvisno pot in so manj dali na "očetovsko cesarjevo skrb" za slovenski narod. Na taborih so vneli za Zedinjeno Slovenijo kot temeljno zahtevo slovenskega narodnega programa.

Nova doba političnega pritiska je "Mladoslavence" postopno pripravila do molka in do pomiritve s "Staroslavenci", na Slovenskem je v onih letih zavladalo "slogaštvo", kot so to dobo označili zgodovinarji. To ni bila doba resnične sloge, bila je doba navidezne sloge, doba slogaštva, ko so posebno mlajši slovenski vodniki iz političnega oportunizma prenehali oznanjati slovenski narodni program, prenehali govoriti o Zedinjeni Sloveniji. Rajše so gledali za dobrimi službami, mirnim udobnim življenjem, za svoj narod pa bili zadovoljni z drobtinami, ki jih jim je od časa do časa v zelo skromni meri odrla vlada na Dunaju.

Slovenski narod v onih letih ni prišel v pogledu splošne narodne politike nikamor, zanj je bila to doba mrtvila. Celo na gospodarskem področju je bilo komaj kaj napredka. Slogaštvo se ni obneslo, to so kmalu spoznali mlajši šolani ljudje, duhovniki in laiki. V to zatohlo ozračje nenačelnosti in oportunizma je udaril iz Gorice Mahnič s svojim "Rimskim katolikom" in zahteval nazorno jasnost, konec nazornega slogaštva in "poštimojstva" najprej na kulturnem, nato pa tudi na političnem področju.

Res je bil morda Mahnič v nekaterih stvareh in vprašanjih preoster in preozek, vendar je bil njegov nastop zdravilen in poživlajoč. Sprožil je bujen, nov val življenja, prinesel razgibanost, ki je ostala del slovenskega narodnega življenja vse tja do druge svetovne vojne.

Slovensci smo imeli dve glavni politični stranki, kar bi bilo samo po sebi prav in zdravo, če bi ne bili ti dve stranki skušali svojo ločitev in nasprotstvo zanesti s političnega na versko, kulturno in gospodarsko polje in narod popolnoma razklati v dva dela, v "naše" in "njihove".

Odpor proti nenačelnosti in oportunizmu dobe "slogaštva" je šel v dobi "politične ločitve" duhov veliko predaleč, postal je škodljiv narodu kot skupnosti, ker je ponovno privedel do slučajev, ko so politične stranke odločale svoja stališča z vidika svoje lastne strankarske koristi, ko bi morale gledati v prvi vrsti na korist naroda in to stavljati daleč pred vse drugo.

Politična in svetovno nazorna ločitev duhov v Sloveniji je prišla z nami v tujino. V Ameriki je bila vidna vse od početka in je dobila izraz v ločenih bratskih jednotah, organiziranih na svetovno nazorski osnovi namesto na resničnem bratstvu. Dobili smo dvojne časopise, dvojna kulturna društva, delitev ljudi med one "okoli cerkve in fare" ter na one okoli "narodnih hramov".

Poskus združiti vse slovenske organizacije in skupine med prvo in med drugo svetovno vojno ni uspel, ker so vodniki "naprednih" skupin skušali položaj izrabiti v svoje namene med drugo svetovno vojno, zlasti, ko so vzpostavili stike z Osvobodilno fronto. Prenekateri iz naprednega tabora so podpirali komunistično Osvobodilno fronto v Jugoslaviji največ zato, ker je bila "proti farjem" in proti vsem "klerikalcem", videli so v tem nekaj del in nadaljevanje svojega lastnega protiklerikalnega boja.

V tistih, ki so prišli v ZDA kot "begunci" pred komunizmom, so "progresivci" gledali "sodelavce" za okupatorjem" in "izdajalce" slovenskega naroda. Zastonj je bilo vse njihovo pričevanje o nasiljih in pomorih komunizma, vse to so vsi prepričani "progresivci" smatrali za golo laž, za propagando...

Minila so leta in postopno so "progresivci" prišli do spoznanja, da so govorili "begunci" resnico. Celo najbolj zagrizeni so v privatnem razgovoru priznali to dejstvo, če tudi so ga v javnosti še dalje tajili, da ne bi trpel njihov "ugled".

Dogajalo se je, da so vodilni propagandisti za jugoslovanski komunistični režim prihajali k nasprotnikom tega in na tiem razlagali svoje skušnje za obiskov v Sloveniji. Jezili so se in razkladali, kako so jih komunisti varali, kako so jim vse lepo slikali, pa prikrivali resnico. Na po-

zive, naj sedaj, ko resnico poznajo, za to javno pričajo, so se izgovarjali, da tega ne morejo, ker "bi se sprli z vsemi svojimi starimi prijatelji".

Resnica je postopno prevladala, napadi na "begunce" so že pred leti prenehali in "stari", tudi oni iz "naprednih" vrst, so se začeli družiti tu in tam z "novimi". Nastopila je možnost za sodelovanje obeh skupin vsaj na izključno narodnem polju, kar zadeva nastope in zastopanje Slovencev v posameznih slovenskih naseljih po Ameriki in Kanadi, ki niso na noben način povezani s političnimi razmerami v Sloveniji.

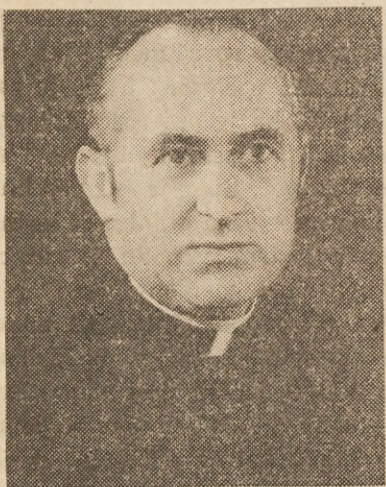
Nekateri so začeli govoriti o potrebi sloge, o potrebi skupnega nastopa, o škodljivosti "politike" in "politikov". Ob bližnjem pogledu je postalo tu in tam jasno, da ne gre samo za slogo, za resnično skupen narodni napor za skupno narodno korist, ampak tudi za neko vrsto novega "slogaštva", s katerim Slovenci v Sloveniji v preteklosti niso imeli nobenih dobrihkušenj!

O tem bomo še razmišljali o prvi priložnosti.

H. M.

BESEDA IZ NARODA

č. g. Lojzetu Hribšku za 25-letnico mašniškega posvečenja

Rev. A. Hribšek

FAIRFIELD, Conn. — Vse od obeh izvirov do starodavnega Krškega obdajajo reko Savo na obeh bregovih skalne gore in strmi hribi. V bližini Ljubljane se ji okolica za kratko razdelja nekoliko razširi, samo, da jo proti Litiji hribi spet stisnejo z obeh strani. A pri Krškem postane njena svoboda popolna in trajna. Lagodno teče od tu naprej preko rodovitnega Krškega polja skozi Brežice na Hrvaško in naprej proti Beogradu.

Kot bel golobček na strešnem slemenu stoji na najvišji točki hribov nad Krškom ob desnem bregu Save bela cerkev posvečena Tolažniku Sv. Duhu. Vse okoliške vasiče sredi zelenih vinogradov, raztresene po južnem in vzhodnem pobočju hriba, so bile do nedavnega vključene pod splošno zemljepisno označbo "Sv. Duh nad Krškom": Veliki Trn, Mali Trn, Ardor, Smečice, Jelševce in druge. Zaradi strahu pred svetimi imeni je danes to označbo nadomestilo ime Trn.

V eni izmed teh vasic, Smečice, je tekla zibelka našemu sedanjemu g. župniku pri Sv. Križu v Fairfieldu g. Alojziju Hribšku. Ko je pred dvema letoma praznoval 50-letnico starosti, smo ta mejnik njegovega življenja v fari prezrili. Misli faranov in župnika je tedaj prevladovalo delo pri gradnji naše nove cerkve. Sedaj pa, ko župnik praznuje 25-letnico duhovniškega posvečenja, hočemo to priložnost primerno proslaviti.

Zivljenjska pot g. Lojzeta Hribška ni bila posuta s cvetjem. Oče Janez je bil majhen kmet in tesar. Za družino sedmerih otrok ni domača zemlja rodila niti dovolj kruha, kaj šele denarnih sredstev za mestne šole. Trirazredna osnovna šola pri Sv. Duhu je bila vsa izobrazba, na katero so mogli računati Hribškov otroci. Toda božja previdnost vedno najde način, po katerem izvede svoje načrte.

Njegova pot od "hišice očetove" do Fairfielda je bila tako dolga, strma in vijugasta, da jo ni mogoče v celoti opisati. Vseeno bi vsaj približno opisal tista obdobja, katera so odločilno vplivala na njegovo bodoče življenje.

Takrat, ko je mali Lojzek trgal hlače v klopi šole pri Sv.

Duhu, je tam župnikoval dober, pa tudi strog in odločen mož g. France Zorko. Ta je v malem Lojzku odkril zelo nadarjenega in delavnega fanta ter začel pri govarjati njegovega očeta, da bi ga dal naprej v šole, kjer bo naprej študiral za "gospoda". Po daljšem prigovarjanju — v hiši namreč ni bilo denarja — se je njegov oče le odločil in v jeseni leta 1935 odpeljal svojega najstarejšega sina v Veržej, kjer so imeli gg. salezijanci nižjo gimnazijo. Fant je tam ostal, prve mesece prejel, kasneje se je tudi učil in kmalu postal eden izmed najboljših študentov. Njegov oče, ki je bil bolehen vse od takrat, ko se je vrnil iz ruskega ujetništva po prvi svetovni vojni, je leta 1936 dokončno obeležal, leta 1939 pa je v 45. letu starosti legel v preračni grob. Dolgotrajna bolezen v hiši je že itak rečno družino naredila tako revno, da na kakršne koli večje izdatke ni bilo mogoče misliti. Študent Lojze naj bi se vrnil domov, ker za šolo ni bilo denarja. Njegovi predstojniki v Veržej so odločili drugače. Videli so, da je fant nadarjen in delaven ter ga zaradi tega obdržali v zavodu brezplačno. Tako mu je bil omoččen nadaljni študij.

Leta 1940 je vstopil v salezijanski noviciat na Radni pri Sevnici. Mirno življenje redovnega novica so kmalu zmotili dogodki druge svetovne vojne. Nemška zasedba in komunistična revolucija sta sekali globoke rane med slovensko ljudstvo. Zlasti pa je trpela duhovščina. G. Lojze takrat še ni bil duhovnik, je pa že nosil duhovniško obleko ter bil zaradi tega preganjan, kakor mnogo slovenskih izobražencev, v prvi vrsti duhovnikov. Kmalu po nemški zasedbi je moral skupno z ostalimi sobraty zapustiti Radno in se umakniti v tedanjo Ljubljansko pokrajino, ki je bila zasedena po Italijanih. Noviciat je dokončal v Ljubljani, višjo gimnazijo pa v Škofljici in v Ljubljani na Rakovniku.

Ko se je v prvih dneh meseca maja 1945 vojna naglo blizala koncu, je z nekaterimi prijatelji peš odšel iz Ljubljane proti Avstriji. Ni ga zajela tragika protikomunističnih borec, razen v kolikor je skupaj z drugimi begunci občutil bolečine ob popolnem zrušenju naših idealov in visokih upov. Bile so nekoliko drugačne okoliščine, ki so ga privedle v položaj, da je gledal smrti v hladni obraz. Toda, kadar ima Bog svoj načrt za nekoga, on sam najde pot iz še tako brezupnega položaja. Rešil ga je in poslal dalje v svet. Tisto jesen je začel bogoslovne študije v Italiji v salezijanskem mednarodnem institutu "Crocetta", najprej v mestu Bagnolo v Piemontu, nato pa še eno leto v Turinu. Poleti leta 1947 je prišel v ZDA skupaj z najnim župnikom dr. Farkašem,

ki je bil naslednji dve leti tudi njegov profesor in dober prijatelj v bogoslovju v kraljih Newton, N.J., in pozneje Aptos, California. Mašniško posvečenje je prejel v mestu Watsonville, nekaj milj od Aptosa na Petrovo, 29. junija 1949.

V Ameriko je bogoslovec Lojze Hribšek potoval v skupini štirih Slovencev. Poleg njega in dr. Farkaša sta prišla tudi profesor dr. Franc Knific in pa njegov sošolec v bogoslovju Mirko Flac, ki sedaj dela nekeje v okolici mesta Los Angeles. Dr. Knific ga je seznanil v Clevelandu z župnikom msgr. Omanom in kaplanom Julčtom Slapšakom. Po njuni dobroti je doživel veliko srečo, da je mogel opraviti prvo slovesno sv. mašo v slovenski cerkvi sv. Lovrenca v Clevelandu 17. julija 1949. Že teden prej je imel neslovesno novo mašo v slovenski cerkvi v San Franciscu pri župniku Vitalu Vodušku.

Po novi maši je bil nastavljen v raznih srednjih šolah družbe salezijancev v okolici New Yorka, medtem ko je obiskoval jezuitsko univerzo Fordham. Tam je leta 1952 dosegel naslov profesorja matematike. Kasneje je delal kot šolski svetnik v salezijanskih šolah v mestih Tampa (Florida), Richmond in Watsonville (California). Med tem je njegov prijatelj dr. Farkaš, ki se je med tem že naselil v župniji Sv. Križa v Bridgeportu, Conn., uspel s svojim nenehnim vabljenjem, naj se mu pridruži. Leta 1955 je odšel v Avstrijo. V salezijanskem vjenikiškem domu v mestu Linzu ob Donavi je bil spovednik ter od tam uredil vse potrebno, da je bil sprejet v škofijo Bridgeport, Conn.

Škof Lawrence Sheehan ga je nastavil v St. Mary High School v Greenwichu. Tam je delal naslednjih 11 let. Devetero od teh let je imel v oskrbi podružno cerkvico St. Timothy's v mestecu Banksville. Ta odgovornost je bila njegova šola v samostojnem dušnopastirskem delu. V tem času je obiskoval na raznih univerzah (Fordham, Columbia, Bridgeport, Fairfield Brown) tečaj ruskega jezika, fizike in tehničnega risanja, ker je šola v Greenwichu potrebovala profesorja za te predmete.

Po nenadni smrti dr. Farkaša leta 1967 se je preselil k Sv. Križu v Bridgeport ter po nekaj mesecih zapustil tudi poučevanje v St. Mary High School.

Leta njegovega dela med srednješolsko mladino so mu zapustila neizbrisne spomine. Zdi se, da še danes z nekim domotožjem gleda na šolski kateder. Ni čudno, da ga včasih premagajo te vrste skušnjava. Že nekaj semestrov je v zadnjih letih poučeval fiziko v dekliški šoli Lauralton Hall v Milfordu, Conn.

Dolžnost župnega upravitelja fare Sv. Križa v Bridgeportu je prevzel dne 1. februarja 1967, za župnika pri isti fari pa je bil imenovan dne 22. oktobra 1969.

Njegovo delo med nami je nam, njegovim faranom, poznano. Vsi se spominjamo, kako na široko je zasnoval svoj delovni načrt in kako vztrajno ga je izvajal. Prva njegova skrb je bila, kako ohraniti župnijo, ki je bila takrat v resni nevarnosti, da bo prenehala obstojati ter, kako ji zagotoviti čim več slovenskega obeležja. Dva dejavnika sta bila, ki sta resno ogrožala obstoj naše fare. Po novih zazidanih načrtih mesta Bridgeport je bila tudi naša cerkev določena, da se poruši. Druga težava je bila v tem, ker so sestavljali jedro fare potomci prvih slovenskih naseljencev, ki pa slovenskega jezika po večini ne razumejo ter so zaradi tega našo farno, ki je slovenska-nacionalna, zapuščali ter se pridruževali svojim področnim župnijam. Tako je g. župnik ostal pred dejstvom, da bo ostal kmalu brez cerkve in brez faranov. Tukaj pa se je pokazala njegova iznajdljivost in delavnost. Odločil se je, da bo

faro ohranil ter da bo to farno s pravim slovenskim značajem.

Takoj ob prihodu k Sv. Križu je osnoval pouk slovenščine za mladino. Že obstoječemu slovenskemu pevskemu zboru je skušal najti pevovodjo. Našel le mladega, nadarjenega kandidata in ga osebnostno spremljal na kratke glasbene tečaje v Boston. Toda kakor se to med nami tolikokrat zgodi, je tudi župnik g. Hribšek naletel med nekatere Slovence na nasprotovanje. Ni mogel vseh zadovoljiti in zato ne v vsem uspeti. Zato pa se je še bolj odločno posvetil gradnji nove cerkve. Dobro se je namreč zavedal, da brez svojega lastnega središča ne bomo mogli dolgo naše ljudi povezovati ter jim posredovati vero in kulturo naših očetov v daljni domovini. S tem je uspel, uspel z velikimi naporji kljub težkemu nasprotovanju. Ko je bila stara cerkev določena, da se poruši, je bila s tem zapisana smrti tudi fara Sv. Križa v Bridgeportu. Naš g. župnik ji je dal novo življenje. Novo cerkev v Fairfieldu smo gradili farani, tega ne more nihče zanikati, to naš dobri g. župnik tako rad poudarja. Mi, njegovi farani, pa vemo, da bi ta cerkev nikdar ne stala, če bi ne znal on nas tako spretno voditi, predvsem pa tako odlično upravljati z denarjem, katerega smo za zidavo cerkve zbrali. Seveda je bilo še mnogo drugih težav in skrbi, predno je dobil dovoljenje od škofije, od mesta Fairfielda in kdo ve, kaj še vse, česar niti ne vemo, ve pa za vse to dobri Bog in vemo, da mu bo bogat plačnik.

Krivično je, če mu nekateri očita, da ni dovolj slovenski. Mogoče je res, da se ne strinja v vsem z načinom, kako hočejo nekateri ohranjati slovenstvo, prepričan pa sem, da je naredil in še danes dela za svoje slovenske farane mnogo več, kakor nekateri, ki mu očita, da je premalo naredil v tem pogledu. Prepustimo sodbo Bogu.

Dragi g. župnik! Upam, da se ne bom nikomur zameril, če sedaj govorim kar v imenu Vaših faranov. Hvaležni smo Vam za vse Vaše delo, trud in skrb. Prosim bomo Boga, da Vam da še mnogo srečnih in zdravih let in da bi še dolgo ostali naš župnik. Obljubljamo Vam, da bomo radi pomagali pri Vašem naporu delu, kjerkoli bo to mogoče, kajti vsi Vas imamo radi in smo srečni, da ste med nami.

Naj Vam dobri Bog poplača vso Vašo skrb za nas in naj Vas ohrani še dolgo med nami, da bi dočakali zlati jubilej.

Gde Vam vaša noga hodi,
naj Vas angel božji vodi,
gdaj pa pride ura za mret,
naj Vam bo sveti raj odprtet.

Vsi Vam kličejo: Bog Vas živi!

Joseph J. Bojnec

**Vabilo balincarjev
B.K.S.P.**

CLEVELAND, O. — V imenu balincarjev krožka Slovenske pristave sporočam vsem članom in članicam ter ljubiteljem balinjanja, da se bo pričelo letošnje tekmovanje 3. in 4. julija na Slovenski pristavi. Vsi člani in članice, kakor tudi vsi ostali, kateri se želijo priključiti krožku balincarjev, naj čimprej sporoče ekipe za tekmovanje. Za letos je nekoliko spremenjen način tekmovanja.

Balinale se bo za tekmovanje dve soboti in dve nedelji v mesecu juliju. Vsa ostala navodila in pravila tekmovanja bodo na vpogled na Slovenski pristavi. Naproša se vse članke, da poravnajo naročnino pri blagajniku g. Cilki Svigel ali pa Jožetu Sojerju. Kdor želi pristopiti k balinarskemu krožku, lahko kliče tel. št. 851-0411, ali pa pri vsakem članu krožka in plača članarino 5 dolarjev za leto.

Naprošam vse članke in ekipe, ki se bodo prijavile za tekmova-

nje, da bi se določenega časa res držali, da bi tekmovanje potekalo neovirano in res v športnem duhu, kajti z vašim sodelovanjem bomo res uresničili zastavljene cilje. V programu je tudi družabna prireditve, čas pa bo kasneje določen.

S tem obvestilom se vam priporočam za še večje sodelovanje v krožku in res športni užitek na lepem kotičku Slovenske pristave.

Ivan Kosmač, preds.

ŽETEV

CLEVELAND, O. — Mnogo znakov nam kaže, da je slovensko življenje v Clevelandu narodno-kulturno zelo razgibano. Ne mine nedelja ali teden brez slovenskih koncertov, piknikov, plesnih nastopov, iger, predavanj, cerkvenih prireditev, športnih nastopov, spominskih slavnosti, parad, šolskih nastopov in podobno. Mnogokrat so po dve, tri prireditve naenkrat, tako da je dana ljudem prilika, da zadostijo svojim kulturnim potrebam tudi po okusu.

Vzemimo v roke Ameriško Domovino, prislusnimo slovenskim radijskim oddajam! Neprestano vabijo in opozarjajo, kaj se godi v slovenski srenji, vabijo na nastope, tolmačijo ozadja tem prireditvam in s tem vzdržujejo slovensko zavest na visoki stopnji. Ta zavest v Clevelandu vidno raste in to proti pričakovanju in napovedovanju "krivih prerokov" prejšnjih desetletij, ki so nam obetali vse drugačno usodo.

Razveseljivo dejstvo teh kulturnih nastopov je, da opazimo v slovenskih kulturnih vrstah mladino druge in tretje generacije — mladino, ki je zrastle in dozorela v Clevelandu, daleč od matične dežele slovenskega naroda. In kjer je mladina, tam je bodočnost!

Številna vabila in pozivi na prireditve so pričela kazati uspehe! Bogate narodno-kulturne obresti so zaorale svoje brazde v mladini, ki se upa s ponosom pokazati svojo narodnostno pripadnost in svojo narodno kulturno dediščino.

Res je, da je to moderno v današnjem času med vsemi narodi v Ameriki. Vendar, če ne bi Slovenci pred leti posejali svoje kulturne njive po slovenskih šolah, zborih, domovih, dramatskih in drugih kulturnih društvih, bi danes ne mogli žeti tega, čemur smo v zadnjem času priča v Clevelandu in kar se nam letos še obeta.

Slovenska šola pri Sv. Vidu, ki je med drugimi v veliki meri doprinesla, da se je ohranilo toliko mladine slovenske zavesti, prireja v nedeljo na Slovenski pristavi svoj letni piknik — svojo finančno akcijo, ki ji pomaga nadaljevati njeno delo. Zopet prosi rojake, da jo podprejo. V zameno jim more nuditi le nekaj veselja in naravi v prijetni družbi. Udeležbo lahko garantira v okrepljeni zavesti, ki jo bo pokazala mladina v bodočih letih! Njeni uspehi dosedaj so že vidni, dosedaj nas še ni razočarala! Slovenska šola je narodnostnemu življenju garancija za prihodnost, — je zasigurana žetev v bodočnosti!

MS

Brazilska kava

Kljub porastu pridelovanja kave drugod po svetu jo še vedno dobro polovico pridelajo v Braziliji.

Iz naših vrst

Mississauga, Ont. — Spoštovani! Najlepša hvala za poslano obvestilo, da nam bo potekla naročnina.

Z Ameriško Domovino smo vsestransko zadovoljni in jo želimo prejemati tudi v bodoče. Priložen je ček za enoletno naročnino in dar za Tiskovni sklad.

Lepo Vas pozdravlja
Družina Ivan Ambrožič

The Holy Family Society of the USA

ONE FAIRLANE DRIVE • JOLIET, IL 60434

Since 1914...

...the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Participating in the Catholic Communications Foundation.

Družba sv. Družine

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Joseph L. Drasler
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Matthew Kochevar
Third Trustee	Anthony Tomazin
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frank Toplak
Social Director	Nancy Owen
Spiritual Director	Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

IN MEMORIAM

This past week, the Holy Family Society was saddened to learn of the death of Steve J. Kosar on Sunday, June 16, 1974, at his home in Hemet, California. His death, at the age of 61, followed a lingering illness.

Mr. Kosar served as President of the Holy Family Society from 1956 to 1968 and was an officer and member of the Society's St. John the Baptist Lodge #13 for over 30 years.

The funeral was held from the Zefran Funeral Home to St. Stephan's Church in Chicago on Saturday, June 22, 1974.

To his widow, Mary, and his family, the officers and members of the Society extend their deepest sympathy.

HOLY FAMILY SOCIETY - U.S.A.
ROBERT M. KOHEVAR,
Secretary

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

DRAGI NAROČNIKI IN NAROČNICE!

Lepo prosimo, pošljite nam naročnino že ob prvem obvestilu, prihranite nam ponovno delo in stroške! Sporočite takoj, če želite spremembo v naročništvu. Pridobivajte nam novih naročnikov. Priporočite naš list svojemu slovenskemu sosedu in znanцу!

AMERIŠKA DOMOVINA

KULTURNA KRONIKA

Anton Sterle: Hierarhija resnic, Ljubljana 1974

Župnija Marijinega Oznanjenja v Ljubljani, ki jo vodijo o. franciskani, prireja že nekaj časa vsak tork za študente ljubljanskih srednjih in visokih šol posebno predavanja. Da bi bila ta predavanja pristopna tudi drugim, izhajajo tudi v tisku, in sicer pod naslovom "Izbrana predavanja". Le-ta izdaja "Naše tromostovje", mesečno glasilo župnije Marijinega Oznanjenja v Ljubljani. Tako je pred kratkim izšlo v 18. zvezku "Izbranih predavanj" tudi predavanje profesorja ljubljanske teološke fakultete dr. Antona Strle, v katerem je razpravljal "o hierarhiji resnic" na enem izmed svojih predavanj študentom, ki obiskujejo omenjena študentska 'torkova' predavanja pri ljubljanskih o. franciskanih.

Dr. A. Strle je v tem svojem predavanju rekel med drugim, da tudi krščanske resnice poznajo svoj vrednostni red. Nekatere so pomembnejše od drugih. Zlasti pa so nekatere temeljne, spet druge pa so iz teh temeljev porojene. Ob tej ugotovitvi je razvil svoje zelo zanimivo predavanje o hierarhiji resnic.

Hierarhijo resnic je posebej poudaril zadnji cerkveni zbor, želeč, da se verni ne bi ustavljali ali celo izgubljali ob manj važnih resnicah, pozabljali pa na temelje vere.

Kdor bi rad to knjižico, naj piše "Našemu tromostovju", Prešernov trg 4, 6100 Ljubljana, Jugoslavija.

Dr. Štefan Šteiner: Ko se poročata - ljubezen in seks

Knjiga za mladino, vzgojitelje in starše

Podobno kot pri ljubljanskih franciskanih imajo tudi slovenski rojaki na Koroškem v svojem Domu (duhovnih vaj) v Tinjah že nekaj let poleg duhovnih vaj stalno tudi predavanja o problemih, ki v živo zadevajo duhovno življenje naših ljudi v tej deželi in sedanjih časih. Poleg domačinov jim na njih predavajo tudi strokovnjaki, svetni in cerkveni, iz matične Slovenije. Eden teh iz druge skupine je tudi dr. Štefan Šteiner, profesor moralke na ljubljanski teološki fakulteti, ki je v svojem nedavnem predavanju v Tinjah razpravljal o ljubezni in seksu (spolnosti) s krščanskega življenjskega gledišča. Posebno pomembna predavanja izdajajo tudi v tisku. Kdor bi morda imel rad to Šteinerjevo predavanje, naj piše na naslov: Kato-

liški dom prosvete v Tinjah, Tainach 9121, Ktn., Austria. Knjiga velja na Koroškem 30 šilingov.

Da so prišli naši rojaki na Koroškem do tega svojega doma, gre zahvala rajnkemu celovškemu stolnemu proštu prelatu dr. Rudolfu Bluemlu, ki je bil dolga leta vodilna osebnost med koroškimi slovenskimi duhovniki, in pa ravno tako tudi že rajnkemu uredniku dr. Alojziju Kuharju, ki je vso svojo imovino testamentarično poklonil za ustanovitev doma. Bog danes čudovito poplačuje njuno žrtev. Duša vsega današnjega živahnega življenja v tinjskem Domu pa je duhovnik Jože Kopeining, s katerim se lahko srečate v celovškem domu Družbe sv. Mohorja.

J.S.

Ob 50-letnici tornada v Lorainu

Cleveland, O.—Dne 28. junija t.l. bo 50 let, kar se je razdivjal v Lorainu, Ohio, strašen vihar tornado. Po njem sicer ni bil neposredno prizadet tisti del lorainskega mesta, v katerem so naseljeni naši rojaki, pa se ga vendar vsi izmed njih, ki so ga doživeli in so danes še živi, radi spominjajo in pripovedujejo o njem sedanjemu rodu. — Zanimivo je, da je o tem viharju prinesla takratna mohorska Mladika podrobno poročilo izpod peresa rev. J. S. Poročilo je še danes zanimivo za vsakega ter ga zato tu priobčujemo.

"Kakor se po Evropi letos (1974) pojavljajo hudi viharji, ki so posledica tako hitro se menjajoče vročine in mraza, tako je tudi v Ameriki zahrmedel dne 28. junija ob pol šestih zvečer strašen orkan nad mestom Lorain, ki leži ob Erijskem jezeru. Orkan je trajal samo 10 minut. V tem kratkem času pa je porušil 40 oddelkov (blokov) hiš, ki so povečini lesene. Vihar je bil tako strašen, da je trgal hiše od temeljev, jih prekopal po petkrat po ulicah in jih potem treščil ob tla, da so se na kosce razsule in pokopale v razvalinah vse prebivalce. V nekaterih minutah je bil del mesta kup tramovja, opeke, stekla, pohištva, odkoder so doneli le vzdih in klici ranjenih in umirajočih. Z jezera so brezžično telefonirali v Cleveland za pomoč. Prihiti so gasilci, vojniki, zdravniki. Do mesta niso mogli z avtomobili, ko so bile pred mestom vse ceste zaprte po drevmu in razvalinah.

V mestu je vladala popolna tema, ker je bila plinska in električna napeljava razdrta. Zdravnikom je primanjkovalo luči in etra za operacije. Mnogim so brez omamljenja odrezali zmečkane ude. Grozni stoki so pretresali ozračje. — Vojaštvo je obkloplilo vse mesto. Vlada je proglasila obsedno stanje in velela vsakega, ki bi hotel izrabiti to strašno nesrečo v ta-

1924

1944

V BLAG SPOMIN

TRIDESET LET ODKAR NAM JE KRUTA VOJNA ODVZELA MLADO ŽIVLJENJE NAŠEGA PRISRČNO LJUBLJENEGA SINA IN BRATA

Stanley J. Zupančič

ki je na bojnem polju za ljubezen domovine preli nedolžno kri dne 26. junija 1944.

Trideset let že Te zemlja krije, v temnem grobu mirno spiš, srce Tvoje več ne bije, bolečin več ne trpiš.

Tvoja izguba je nepopisna, Stanley dragi, tebe moč pozabiti ni. Edina ta nam je tolažba, Da se zopet snidemo med zvezdami.

Zbogom sin, brat, mirno spavaj, V rojstni zemlji se odpočij, Duša pa plačilo vživaj, Tam kjer več bojevanja ni.

Zalujoči ostali:

IGNATIUS in MARY ZUPANČIČ, starši
HENRY in FRANK brata, in številni sorodniki
Cleveland, O., 27. junija 1974

tinske svrhe, na mestu ustreliti. — Koliko je mrtvih, se ne ve. Največ jih je bilo v kinu, kjer se je zrušil strop in stene na občinstvo. Oddelek, kjer bivajo Slovenci, ni bil prizadet - v tako ozkem pasu je drevil orkan. Nekaj Slovencev, ki so bili v službah v mestu, je pa tudi pokopanih pod razvalinami. Po uradnih Rdečega križa je ugotovljeno, da je orkan (tudi tornado imenovan) porušil 940 sloopij, škodo cenijo na okroglo 50 milijonov dolarjev."

J.S.

Izdatki v proračunskem l. 1975 le 300 bilijonov

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Nixon je pred svojim odhodom na pot v Sovjetsko zvezo imel sestanek s svojimi gospodarskimi svetovalci, na katerem so odločili, da mora biti novi zvezni proračun omejen na kvečjemu 300 bilijonov dolarjev izdatkov in po možnosti krit z dohodki. Vsekakor naj bi bil uravnotežen proračun za leto 1975-1976.

V zvezi z načrtom za uravnotežen zvezni proračun je bilo govora tudi o možnosti povzajanja davkov in to v času, ko Se-

nat razpravlja o njihovem znižanju. Herbert Stein je dejal, da za enkrat nihče ne misli na povišanje davkov, da pa taka možnost kasneje ni izključena. V tekočem proračunu, ki se konča s tem mesecem, računajo, da bo primanjkljaj zmanjšan na skupno 3 bilijone, ko so računali na 5 bilijonov. Proračun za 1974-75 naj bi predvideni primanjkljaj 11 bilijonov zmanjšal na 6 bilijonov, proračun 1975-76 pa naj bi bil uravnotežen.

Štirje vojniki ZN ubiti na Golanskem višavju

ZDRUŽENI NARODI, N.Y.—Štirje avstrijski vojniki v enotah Združenih narodov, ki skrbijo za vzdrževanje premirja na Golanskem višavju, so bili v tork ubiti, ko je njihov avto zavozil na mino na podnožju Hermona, je objavil glavni tajnik ZN K. Waldheim.

To so prve žrtve med vojniki ZN na Golanskem višavju, na področju Sinaja je bilo ubitih 10 pri vzpostavljanju nevtralnega pasu med Egipčani in Izraelci.

Baku daje le 4% vsega olja v Sovjetski zvezi

BAKU, ZSSR. — Pred drugo svetovno vojno in še tekom nje

je Baku dajal dve tretjini vsega olja, kar so ga v ZSSR načrpali. Neomejeno izkoriščanje bogastva ležišč je ta postopno izčrpalo. Lani je Baku dajal le še 4% vsega olja, ki so ga načrpali v ZSSR.

Sedaj iščejo olje v večjih globinah Kaspiškega jezera v okoliščini Bakuja, na kopnem je iskanje olja postalo skoraj brezuspešno.

MALI OGLASI

EUCLID ZIDANA HIŠA
za dve družini, 5-5 vsako stanovanje, rekreacijska soba, 50 x 140 čevljev lot. Dvojna garaža v štiridesetih.

EUCLID OD CHARDON RD.
na pol ranč, dvojna priključena garaža, štiri spalnice, ena in pol kopalnica, klet, 60 x 145 čevljev lot. lastnik premesčen. Se mora prodati, v srednjih štiridesetih.

EUCLID ZIDAN BUNGALOW
10 let star, dve spalnice in prostor zgoraj za dve sobi. Klet. Dvojna garaža. Kvalitetno delo. Kot nov. V srednjih tridesetih.

EUCLID—ZA DVE DRUŽINI
z aluminijam obita, 5-5, zgotovljeno tretje nadstropje, klet, dvojna garaža, \$38,900.

NOVI DOMOVI
od Route 91, Eastlake, ranči, colonials, splits. Kličite za informacije.

UPSON REALTY

499 E. 260 St. 731-1070
Odprto od 9. do 9.

V najem
Oddamo 2 sobi, kuhinja in spalnica, starejšemu moškemu, porč. \$30 mesečne, zgoraj, na 1064 E. 61 Apt. 2. —(110)

V NAJEM
šest sob v duplex hiši, se odda odraslim brez živali, na 980 E. 77 St. —(110)

For Rent
Off Lake Shore Blvd. on E. 146 St. four rooms down, couples only. No pets, \$95 per month. 729-1155 (110)

Naprodaj
Pohištvo naprodaj, kovčke in druga oprema. Kličite po 4. uri 531-1876 (20,25,27jun)

For Rent
E. 71 St., South of St. Clair, 6½ room apt. Pay own utilities. Call 843-8033 or 881-2574 (110)

LOTS
Willoughby Hills, 100 x 400, off White Rd., Erich Dr., near St. Joseph Park, \$5,950.

RICHMOND HEIGHTS
off Chardon Rd. 50 x 160, 100 x 400. Make offer.

NORTH MADISON
100 x 400, Dock Rd. 900 feet off Route 20, \$2,950.

Strekal Realty
481-1100 692-1020 evenings (110)

Male Help Wanted

JANITOR WANTED
Janitor needed at St. Mary's Church. Anyone interested call 761-7740. Living quarters available. (x)

TOVARNISKI DELAVCI
za dnevno delo. Pridite osebno od 9. do 4. ure popoldne. Morajo imeti svoj prevoz. Koristi. Dobra prilika za napredovanje.

THE RIVER SMELTING & REF. CO.
4195 Bradley Rd. od Jennings rd prva cesta južno od Harvard ave 351-3040 (110)

Help Wanted — Female

PERSONAL MAID
Eastern suburb of Cleveland. Winter in Florida. Care of invalid woman with household staff. Excellent salary. Mall 531-8900 Mrs. Clark —(111)

OB DRUGI OBLETNICI VLOMA V WATERGATE — Organizatorji vloma v glavni urad demokratske stranke v stavbi Watergate v Washingtonu, D.C., iz vedenega 17. junija 1972, si gotovo niso mislili, kaj bo njihovo dejanje sprožilo in kaj pomenilo za našo deželo. Na gornji sliki so tisti, ki so bili doslej s tem vdomom povezani, pa bili istočasno tudi povezani z Belo hišo, če že ne kar v njej zaposleni. Po vrsti so: (zgoraj) od leve proti desni John Mitchell, H. R. Haldeman, John Ehrlichman, Maurice Stans, Robert Mardian, Frederick Larue, Jeb Magruder, John W. Dean, Herbert Kalmbach, (spodaj) Egil Krogh Jr., Dwight Chapin, Hugh Sloan Jr., Donald Segretti, Gordon Strachan, Gordon Liddy, Charles Coson, James McCord in Howard Hunt.

Paul Keller

CVET NAŠE VASI

"Seveda, tudi ves denar; kdor bi kaj potreboval, se mora nanjo obrniti."

Fant je ves zardel. Besno je udaril na mizo in zavpil:

"To pa že ne! Jaz sem najstarejši, sem dve leti starejši ko ona! Ne bom trpel, da mi bo takale gos ukazovala in mi na prste gledala!"

"Kaj pa misliš napraviti, ko je pa stvar že določena?" je mirno vprašala Mina.

"Vse bom razbil, pa še tebe zraven!"

Mina je bila še zmeraj mirna. "Ne bi dolgo razbijal; spravili bi te iz hiše."

Tedaj je bil fant zelen od sovraštva in jeze.

"Kdo — kdo bi me spravil iz hiše?"

"Jaz!"

Glasno se je zasmel.

"Ti? — Ta prava se je oglašila!"

"No, če jaz ne, pa na vse zadnje — orožnik."

To mu je sapo zaprlo. Nemo je buljil vanjo. Mati, ki je vsa oslabela in ki ji je bilo mučno jedko razpravljanje, je proseče dejala:

"Mina, nikar ne pretiravaj! Mali so zraven."

"Naj le vse to slišijo! Saj tudi doživljajo slab zgled svojega brata. Saj vedo, da je njih brat pijanec!"

Fant je zavreščal in planil na sestro. Mati je ihtela zapustila sobo, za njo je izginil Bernard. Tone pa, dasi je imel od strahu solzne oči, je ostal in zakričal: "Pusti jo, Lojze, pusti jo!" Obesil se je na bratov suknjič in hotel brata odtrgati od sestre.

Mina se je prestrašila sirovega napada bratovega, vendar se je kmalu zavedela. Močno, jedrnat dekle je kmalu obvladalo potepuškega pijanca. Zgrabila ga je za roke, jih upognila nazaj, da bi se mu bili skoraj zlomili členki in prisilila ga je, da je pokleknil pred njo. Srepa je zrla sopihajočemu bratu v oči. Nekaj trenutkov ga je pustila na kolenih. Nato je rekla:

"Zdaj veš, pri čem da si! Jaz sem dosti močnejša od tebe! Če se boš še kdaj tako daleč spozabil, boš tepen ko pes!"

Spustila ga je. S posvkami ji je zagrozil in zbežal iz hiše.

*

Čez tri dni se je Mina odpeljala z materjo v mesto. Sama je vodila enovprežni koleselj. V mestu sta šli obe k notarju. Ondi je napravila mati oporoko in je izstavila svoji hčeri Mini polnomočno pooblastilo za upravljanje posestva. Vse to je staro

NEOBICAJEN KANDIDAT — Beverly Harrell, vodnica javne hiše v Nevadi, kjer so take hiše z zakonom dovoljene, je napovedala, da bo kandidirala v državno zakonodajo. Ni še povedala, koga misli tam zastopati, če bo izvoljena.

"Ali se kesate, mati?"

"Ne — saj je moralo tako priti. Ti boš gospodarila, Mina."

Konjiček je počasi stopical po poti. Mina je sedela kraj matere in vodila konja. Med njima je na vozu stala težka, jeklena blagajna in jemala prostor, da je bilo tesno.

"Le zakaj si kupila to železno omaro, Mina? Še nikoli nas ni nihče okradel."

"Nič se ne ve, kaj še pride."

"Oh, Mina, kaj morda sumničiš Lojzeta? Res je razbrzdal glede deklet in popiva. Tat pa ni."

Spustila je vajeti in se obrnila k materi.

"Obvladati ga je treba. Zadržanje dolgov, ki jih je napravil v naših treh gostilnah, sem poplačala. Povedala pa sem gostilničarjem, da tudi pare ne dobijo več od nas. Če mu dajo kaj na upanje, bo njih škoda. Rekla sem jim, da naj nikar ne mis-

lijo, da se bojimo sramote. Sramota je, delati nečastne dolgove in dajati postopačem na upanje."

"Hudi bodo nate."

"Saj so že. A to me nič ne briga. Lojzetu bom dajala po 30 dinarjev na teden. Saj ne zasluzi toliko. Te denarje bo zapil ob sobotah, ko jih bo dobil. Nato bo moral biti ves teden trezen, ker mu ne bo nihče več dal na upanje in mu ne bom dala niti pare več. Včeraj sem mu to tudi povedala."

"Preveč neusmiljena si z njim."

"Ne, nisem neusmiljena, a vi ste bili premeški. Pa to se bo spremenilo — pa temeljito."

Stara žena je tiho ihtela.

"Kaj je bilo dosti dolgov?"

"Da, dosti jih je bilo."

"Koliko pa?"

"Ne bi rada povedala. Dolgove je bilo treba plačati in plačani so."

Tako sta prišli domov. Pa se je izkazalo, da je nekdo vlomil v leseno skrinjo, v kateri so imeli Boštjanovi denar spravljen, in pobral ves denar iz nje. V skrinji so našli s svinčnikom popisani listič. Lojze je sporočil, da ne more biti več doma, ker ne more prenašati, da bi mu ukazovala robata, dve leti mlajša ženska. Da je odšel po svetu in si je vzel tiste borne novce, ki so bili v skrinji, za potne stroške. Ne odpove se pa ničemu; spet se bo povrnil in zahteval kot najstarejši svoje pravice.

Mina je prva odkrila tatvino. Skrinja je bila v gornjih prostorih. Od služinčadi ni nihče opazil vloma. Lojze je bil odšel krog poldneva; neki hlapec mu je z vozičkom peljal kovčeg na kolodvor. Mina je zaprla skrinjo in spravila dleto, s katerim je bilo vlomljeno, nazaj med

drugo orodje. Nato je poiskala Jožeta in ga vprašala, ali kaj ve o Lojzetu. Jože je bil tedaj na njivi, ko je zvedel za Lojzetov odhod; koj je sumil, da ni nekaj v redu. Sel je na kolodvor, kjer so mu povedali, da je Lojze vzel vozovnico za v glavno mesto. "No," je dejala z mirnim glasom Mina, "pa naj gre, kamor hoče." (Dalje prihodnjič)

Ameriška Domovina v prvem tednu julija zaradi počitnic osebja ne bo izšla

Narčnikom in vsem ostalim bralcem Ameriške Domovine vljudno naznanjamo, da ne bomo izdali lista v tednu 4. julija. Urad in tiskarna bosta zaprta od petka, 28. junija do ponedeljka 8. julija.

To bomo storili iz razloga, da bodo lahko dobili vsi naši uslužbenci toliko potrebne počitnice, kar bi bilo sicer nekaterim nemogoče, ker je število osebja premajhno, da bi moglo postopno na počitnice.

Dopisnike, tajnike društev in vse ostale prosimo, naj svoja poročila pošljejo prej, da jih bo mogoče pravočasno objaviti. Prosimo vse, da vzamejo to vest blagohotno na znanje.

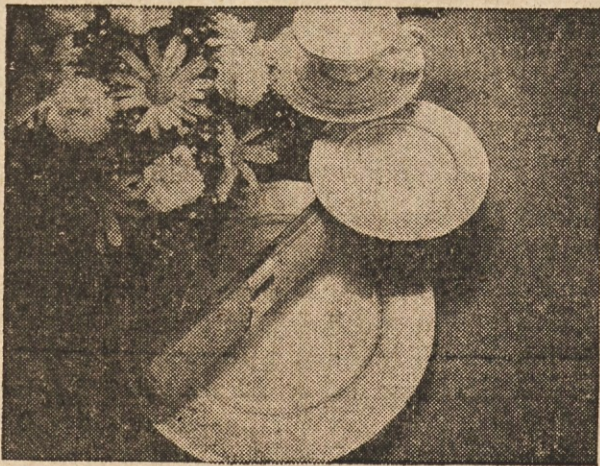
Society dishes it out. Free!

Vaše je! Brezplačni štiri-delni namizni pribor iz ročno izdelanega imperialnega porcelana.

Samo odprite nov hranilni račun v znesku \$25 pri Society! Ali pa dodajte \$25 k vašemu sedanjemu računu!

To je ljubki namizni pribor, delikaten, vendar trepežen; ročno izdelan, ročno dekoriran. Oba vzorca sta ekskluzivna stvaritev W. M. Daltona. Klasični Whitney vzorec je obrobljen z mehkim golobje sivim filigranom, delikatno poudarjenim v platini.

Zlahten Sincerity vzorec je obrobljen v platini in ročno nanešen na bleščeče bel, prozoren porcelan. Imperialni porcelan... poklon gracioznemu življenju in ena štiridelna namizna garnitura je brezplačno vaša pri Society National Bank!

The Whitney Pattern

Sedaj! Odprite pri Society nov hranilni račun na knjižico za \$25 ali več... če pa že imate hranilni ali bonus račun na knjižico, dodajte temu \$25. V vsakem takem slučaju boste prejeli vaš brezplačni štiridelni namizni pribor Whitney ali Sincerity vzorca. Ena brezplačna garnitura na družino.

Nadaljujte! Ko čas teče, dodajte k vaši porcelanasti kolekciji. Vsakokrat, ko vložite \$25 na vaš hranilni račun, lahko kupite eno štiridelno namizno garnituro za samo \$5.95. Prav tako lahko kupite katerikoli krasni pritliklinski komad po zelo ugodnih cenah! Pozneje lahko kupite nadomestne ali dodatne kose iz odprte zaloge, direktno od W. M. Dalton & Associates.

Višje obresti! Veliki prihranki! Če investirate v enega izmed sledečih \$1,000 hranilnih certifikatov... 4-letni certifikat po 7.25%, 2 in 1/2 do 4-letni certifikat po 6.5%, ali 1 do 2 in 1/2-

Discover Society... it's an easier way.

Society
NATIONAL
BANK OF CLEVELAND
A SOCIETY CORPORATION BANK
MEMBER F.D.I.C.

letni certifikat po 6% letnih obrestih... lahko kupite kompletni namizni pribor za 8 ali 12 oseb, plus vse pripadajoče komade, po znižanju prodaje na drobno! Vseh 55-komadov, pogrinjek za 8 oseb je vaš za samo \$79.95! Vseh 95 komadov, pogrinjek za 12 oseb pa za samo \$124.95! Nakup višjih vrednosti vam omogoča, da kupite eno od obeh garnitur po še nižji ceni.

Če so hranilni certifikati vnovčeni pred dozorelostjo, zahtevajo federalni predpisi, da se obresti izravnavajo po obstoječi, regularni obrestni meri za običajne hranilne knjižice, manj 90 dni odbitka.

Začnite danes, jutri, v soboto!

Obiščite Society urad v vaši okolici in oglejte si razstavo tega finega namiznega porcelana. Oglašite se pri nas od ponedeljka do četrтка, od 9.30 do 2.30, ob petkih od 9.30 do 6.00 in vsako soboto dopoldne od 9.30 do 12.30. Potem začnite hraniti pri Society! Začnite dobivati višje obresti! Začnite z vašo kolekcijo ročno izdelanega namiznega pribora!

The Sincerity Pattern